

REFERAT Forretningsudvalget d. 13-08-2013

Mødedato Tirsdag d. 13. august 2013 kl. 10:00

Mødested Konferencelokalet, Regionshuset Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Innholdsfortegnelse

Forslag til budget 2014: 1. behandling.....	3
Reguleringer i Region Midtjyllands budgetrammer for 2013 og 2014 som følge af DUT.....	8
Ændring af regionens bevillings- og kompetenceregler.....	12
Regionsrådets redegørelse vedrørende aktivitetsafhængige tilskud for 2012.....	15
Status på forsøgsordning med gebyr ved udeblivelser fra aftaler med hospitaler.....	17
Møde med folketingsmedlemmer valgt i Region Midtjylland *.....	20
Henvendelse fra regionsrådsmedlem Anders Kühnau om gastrokopiesagen.....	22
Henvendelse fra regionsrådsmedlemmerne Bente Nielsen og Jacob Isøe Klærke vedrørende egenbe	24
Etablering af drifts- og infrastrukturselskab for letbanen.....	27

Punkt 35: Forslag til budget 2014: 1. behandling

1-21-78-1-13

Bilag

1.Budgetudtalelse fra personalesiden i RMU

Investeringsplan 2014-2022

Forslag til budget 2014

Notat om Region Midtjyllands langfristede gæld og renteudgifter i 2014-2017

Forslag til budget 2014: 1. behandling

Resume

Efter indgåelsen af økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner 4. juni 2013 godkendte forretningsudvalget 18. juni 2013 det forelagte forslag til budgettrammer for 2014.

Administrationen har med udgangspunkt i forretningsudvalgets behandling af budgettrammerne for 2014 18. juni 2013 udarbejdet forslag til budget 2014 og overslagsår.

I budgetforslaget er der på sundhedsområdet indarbejdet forslag om en reserve på 90 mio. kr. til uforudsete udgifter, 15,2 mio. kr. til vanskeligt styrbare områder og 30 mio. kr. til politisk prioritering. Kvalitetsmålene fra 2013 fastholdes, og der foreslås iværksat forsøg med prøvehandlinger på udvalgte afdelinger på hospitalerne med henblik på udvikling af nye økonomiske styringsmodeller.

Der er udarbejdet et forslag til investeringsplan 2014-2022, og den væsentligste udfordring for Region Midtjylland de kommende år består i at fastholde investeringsplanen og dermed muligheden for at opnå effektiviseringsgevinster på omkring 6-8 %, større patienttilfredshed og høj kvalitet på regionens hospitaler.

Direktionen indstiller,

at budgettrammer og budgetforslag for driftsbudget 2014 for Sundhed, Regional Udvikling og Fælles formål og administration godkendes som beskrevet i notat om forslag til budget 2014,

at forslag om uændret sats for kommunale udviklingsbidrag på det regionale udviklingsområde lægges til grund for den videre budgetlægning og dialogen med kommunerne, og

at forslag til investeringsplan 2014-2022 for sundhedsområdet godkendes som ramme for forslag til budget 2014.

Sagsfremstilling

4. juni 2013 blev der indgået økonomiaftale mellem regeringen og Danske Regioner. Herved blev grundlaget for den videre politiske behandling af budgettet for 2014 fastlagt. 18. juni 2013 godkendte forretningsudvalget det forelagte forslag til budgettrammer for 2014.

Regionen har efter behandlingen af budgettrammerne i juni måned 2013 modtaget den endelige bloktilskudsudmelding med specifikation af regionens indtægter og det af Folketingets Finansudvalg vedtagne aktstykke med de endelige reguleringer i medfør af lov- og cirkulæreprogrammet (DUT-reguleringer). Konsekvenserne heraf er indarbejdet i budgetforslaget.

Det kommunale udviklingsbidrag på det regionale udviklingsområde er uændret (dog p/l-reguleret) og vil ligge til grund for den videre budgetlægning og dialogen med kommunerne. Størrelsen af det kommunale udviklingsbidrag fastsættes af regionsrådet efter drøftelse i kontaktudvalget mellem regionen og kommunerne. Hvis regionsrådet skal gennemføre en forhøjelse af grundbidragene i forhold til niveauet fra året før (reguleret med den forventede pris- og lønudvikling) forudsætter det, at mindst 1/3 af de kommunale repræsentanter i kontaktudvalget er enige i forhøjelsen. Der vurderes ikke at være grundlag for forhøjelse af de kommunale grundbidrag.

I det efterfølgende beskrives de vigtigste elementer i budgetforslaget, idet der henvises til det vedlagte sammenfattende budgetnotat "Forslag til Budget 2014 for Region Midtjylland" for en mere detaljeret beskrivelse af budgetforslaget for 2014 og dets bagvedliggende forudsætninger. Der vedlægges ligeledes uddybende tekniske

notater vedrørende Investeringsplan 2014-2022 og renter og gæld.

Det skal bemærkes, at det her fremlagte forslag til Budget 2014 hænger tæt sammen med følgende øvrige punkter til dette mødes dagsorden:

- Reguleringer som følge af lov- og cirkulærepragrammet for 2013 og 2014 (DUT).

Udkast til budgetbemærkninger for 2014 vil blive udsendt som bilag til førstebehandlingen af Budget 2014 til regionsrådets møde 21. august 2013.

Forretningsudvalget andenbehandler Budget 2014 den 17. september 2013, mens regionsrådet andenbehandler Budget 2014 den 25. september 2013.

Sundhedsområdet

Region Midtjyllands drifts- og anlægsudgifter i 2014 budgetteres til i alt 22.689,0 mio. kr. Af disse udgifter er 21.962,4 mio. kr. driftsudgifter, mens der er anlægsudgifter for i alt 726,7 mio. kr. Indtægterne udgør i alt 22.504,0 mio. kr.

I forslag til budget 2014 er der et træk på likviditeten på i alt 146,0 mio. kr., hvilket stort set modsvarer af den foreslåede budgetreduktion i 2013, der sker på baggrund af det lavere pris- og lønskøn og den deraf følgende reduktion i aftaleniveauet for overholdelse af budgetloven i 2013.

I Økonomaftalen for 2014 blev Danske Regioner og regeringen enige om at afsætte 250 mio. kr. på landsplan i 2014 til sammenhængende løsninger på sundhedsområdet. Region Midtjyllands andel af de 250 mio. kr. udgør 53,4 mio. kr. Der skal følges op på anvendelsen af de prioriterede midler via sundhedsaftalerne, ligesom anvendelsen af midlerne skal afrapporteres til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Administrationen har udarbejdet en foreløbig bruttooversigt, der identificerer puljer, initiativer og projekter for ca. 98 mio. kr., som fremmer patientnære sundhedstilbud indenfor den eksisterende budgetramme. Det vil være muligt at prioritere nye projekter og initiativer, som kan fremme patientnære sundhedstilbud indenfor den eksisterende budgetramme.

Administrationen vil på baggrund heraf konkretisere og afgrænse initiativer, som regionen vil drøfte med kommunerne i forbindelse med drøftelse af sundhedsaftalerne, og som der ved regnskabsaflæggelsen 2014 vil afrapporteres for.

Forslag til budget 2014 for sundhedsområdet fremgår af tabellen side 10 i det vedlagte sammenfattende notat "Forslag til Budget 2014 for Region Midtjylland".

Driftsbudgettet

I forslag til rammerne for sundhedsområdets nettodriftsbudget afsættes 90,0 mio. kr. til en reserve til uforudsete udgifter. Reserven skal dække eventuelle overskridelser på praksissektoren og tilskudsmedicin. I forslag til budget 2014 er tilskudsmedicin budgetteret på aftaleniveau, og der tages dermed udgangspunkt i Statens Serum Instituts seneste skøn over regionernes udgifter i 2013 og 2014. Administrationen vurderer, at budgetoverholdelse i 2014 for tilskudsmedicin er forbundet med betydelig usikkerhed.

Der afsættes i budget 2014 en pulje på 45,2 mio. kr. til vanskeligt styrbare områder og politisk prioritering. Puljen til vanskeligt styrbare områder og politisk prioritering består af 15,2 mio. kr., der skal dække eventuelle budgetoverskridelser på samhandel, privathospitaler, patientforsikring, respiratorpatienter og 30 mio. kr. til politisk prioritering. Endvidere afsættes der 35 mio. kr. til ny dyr medicin og 30 mio. kr. til nye behandlinger.

Som en væsentlig del af finansieringen af investeringsplanen, er der forudsat reduktion af driftsbudgetterne på de

somatiske hospitaler og psykiatrien.

Der er forudsat en aktivitetsstigning på 2,4 % på det somatiske område og psykiatrien. Heraf er 2 % forudsat finansieret af et produktivitetskrav og 0,4 % af realvæksten. Der er ligeledes forudsat en produktivitetsstigning på 2 % for administrationen.

Kvalitetsmålene fra 2013 fastholdes, og der foreslås iværksat forsøg med prøvehandling på udvalgte afdelinger på hospitalerne med henblik på udvikling af nye økonomiske styringsmodeller.

Anlægsbudgettet

Der er udarbejdet et forslag til investeringsplan 2014-2022. Investeringsplanen skal sikre muligheden for at opnå effektiviseringsgevinster på omkring 6-8 %, større patienttilfredshed og høj kvalitet på regionens hospitaler.

I økonomiaftalen for 2014 er der forudsat et anlægsloft.

Anlægsudgifterne i forslag til budget 2014 holdes indenfor regionens andel af det aftalte anlægsloft (eksklusiv kvalitetsfundsprojekterne) i økonomiaftalen.

Region Midtjylland har foreløbig budgetteret med udgifter på 2.050 mio. kr. til kvalitetsfundsprojekterne i 2014. Der udestår en endelig afklaring af fordelingen af den økonomiske ramme til kvalitetsfundsprojekterne regionerne imellem.

Det er en forudsætning, at udgifter for 145 mio. kr. til medicoteknisk udstyr finansieres ved leasingaftaler som en mellemfinansiering af investeringsplanen.

Der henvises til det uddybende notat Investeringsplan 2014-2022.

Budgetoverslag 2015-2017

Der er foretaget en vurdering af de økonomiske udfordringer i de kommende år, herunder overslagsårene 2015 - 2017.

En væsentlig udfordring er at fastholde investeringsplanen, der indebærer en stigning i de samlede udgifter til anlæg og til medicoteknisk udstyr på driftsbudgettet. En del af planen består i, at hospitalerne i perioden pålægges besparelser- og produktivitetskrav.

I 2015 er der en samlet ubalance (underskud) på 85 mio. kr., når forventningerne til realvæksten og forventningerne til udgiftsudviklingen ses i en sammenhæng. I 2016 er ubalancen på 10 mio. kr. I perioden 2017-2020 forventes der omvendt et overskud mellem 109 mio. kr. og 284 mio. kr.

Med henblik på at have et stabilt driftsbudget for driftsenhederne foreslås det, at der i 2015 og 2016 afsættes en leasingramme på 95 mio. kr. (85 mio. kr. i 2015 og 10 mio. kr. i 2016) i tillæg til leasingrammen i 2014 på 145 mio. kr. I budget 2013 er der afsat en leasingramme på 137 mio. kr., og hvis leasingrammerne benyttes, vil leasinggælden i 2016 være omkring 387 mio. kr. I 2017, 2018 og 2019 anvendes overskuddet til at afdrage på leasinggælden, og i løbet af 2020 vil leasinggælden være fuldt ud afdraget.

Der henvises til oversigten i det sammenfattende notat "Forslag til Budget 2014 for Region Midtjylland" side 28.

Socialområdet

Socialområdet er specialiseret i en indsats for voksne og en indsats for børn og unge.

Regionens leverandøransvar overfor kommunerne fastsættes i den årlige styringsaftale. I aftalen fastsættes omfanget af regionens tilbud og de takster, kommunerne skal betale for brug af tilbuddene og dermed de samlede omkostninger.

Der er indmeldingsfrist for takster 15. oktober 2013. Der vil derfor frem til 15. oktober 2013 kunne ske mindre justeringer af taksterne, som vil give ændringer i bruttoomkostningerne, men netto vil der ikke være ændringer, idet omkostningerne vil være 100 % kommunalt finansieret.

I forbindelse med vedtagelsen af Styringsaftalen for 2012 blev der aftalt permanente reduktioner i taksterne på 2,0 % fra 2013 og yderligere 2,5 % fra 2014. Reduktionerne er indarbejdet i det forelagte budgetforslag.

Endvidere har Randers Kommune meddelt, at de ønsker at overtage en række sociale tilbud. Konsekvensen af overtagelserne og øvrige mindre kapacitetstilpasninger, der er kendt på nuværende tidspunkt, er indarbejdet i budgetforslaget.

Det omkostningsbaserede budgetforslag for 2014 for socialområdet indeholder en samlet omkostningsramme på 1.031,3 mio. kr. inkl. fællesomkostninger til Fælles formål og Administration og renter.

I afsnit 2 i det vedlagte sammenfattende notat "Forslag til Budget 2014 for Region Midtjylland" beskrives de nærmere budgetforudsætninger for det sociale område.

Regional Udvikling

Den økonomiske ramme for Regional Udvikling er med økonomiaftalen fastsat til 605,7 mio. kr. i 2014. Heraf kommer 445,9 mio. kr. fra bloktilskud, mens 159,8 mio. kr. kommer fra det kommunale udviklingsbidrag. Der forestår drøftelser mellem Finansministeriet og Danske Regioner omkring den tekniske beregning af rammen for Regional Udvikling, der kan betyde, at det samlede budget for Regional Udvikling øges mellem 1. og 2. behandling af budget 2014.

I afsnit 3 i det vedlagte sammenfattende notat "Forslag til Budget 2014 for Region Midtjylland", beskrives de nærmere budgetforudsætninger for det regionale udviklingsområde.

Fælles formål og administration

Den samlede ramme i budgetforslaget for 2014 for Fælles formål og administration udgør i alt 515,0 mio. kr. Baggrunden for denne budgetramme er nærmere beskrevet i afsnit 4 i det vedlagte sammenfattede notat "Forslag til Budget 2014 for Region Midtjylland".

Finansielle poster & likviditet

De finansielle poster budgetteres på sundhedsområdet til i alt 174,4 mio. kr. i 2014.

De nærmere forudsætninger for beregning af afdrag, renter og likviditet er beskrevet i afsnit 5 og 6 i vedlagte sammenfattende notat "Forslag til Budget 2014 for Region Midtjylland". Endvidere henvises der til det uddybende notat vedr. renter og gæld.

Udtalelse fra medarbejderne i Regions-MEDudvalget (RMU)

Der vedlægges udtalelse fra medarbejderne i RMU vedrørende de udmeldte budgetrammer for 2014.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 36: Reguleringer i Region Midtjyllands budgetrammer for 2013 og 2014 som følge af DUT

1-21-78-1-13

Bilag

Notat vedrørende midtvejsregulering af budgetrammer 2013 som følge af DUT

Notat vedrørende reguleringer af budgetrammer 2014 som følge af DUT

Reguleringer i Region Midtjyllands budgetrammer for 2013 og 2014 som følge af DUT

Resume

Den 4. juni 2013 indgik regeringen og Danske Regioner økonomiaftale om regionernes økonomi for 2014 samt midtvejsregulering af bloktilskuddet for 2013. Folketingets Finansudvalg har herefter tiltrådt bloktilskudsaktstykke nr. 125. Aktstykket fastsætter regionernes bloktilskud for 2014 og midtvejsreguleringen af bloktilskuddet for 2013.

Bloktilskuddet for 2014 fastsættes på baggrund af det aftalte udgiftsniveau i økonomiaftalen for 2014 samt reguleringer i henhold til Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT) for ændringer i regionernes opgaver.

Midtvejsreguleringen af bloktilskuddet for 2013 foretages som følge af DUT, hvor regionerne i 2013 kompenseres for de opgaveændringer i 2013, der er påført regionerne efter, at aktstykket for 2012 blev tiltrådt.

Direktionen indstiller,

at fordelingen af DUT-reguleringer for 2013 og 2014 godkendes.

Sagsfremstilling

Den 4. juni 2013 indgik regeringen og Danske Regioner økonomiaftale om regionernes økonomi for 2014. I forlængelse af økonomiaftalen har Folketingets Finansudvalg den 20. juni 2013 tiltrådt aktstykke nr. 125, der bl.a. omfatter en fastsættelse af bloktilskuddet for 2014 og midtvejsregulering af bloktilskuddet for 2013.

Reguleringer i Region Midtjyllands budgetrammer for 2014 som følge af DUT

Aktstykket fastsætter regionernes bloktilskud for 2014 på baggrund af det aftalte udgiftsniveau i økonomiaftalen for 2014, samt reguleringer i henhold til DUT for ændringer i regionernes opgaver.

Tabel 1. Reguleringer i Region Midtjyllands budgetrammer for 2014 som følge af DUT

Mio. kr., 2014 P/L	Sundhed		Regional Udvikling	
	Landsplan	Region Midtjylland	Landsplan	Region Midtjylland
<i>DUT</i>	-72,2	-15,4	-2,2	-0,4

DUT-reguleringerne i 2014, i medfør af ovenstående samt de afledte effekter på den kommunale medfinansiering, er i nedenstående tabel 2 fordelt på sektorer i Region Midtjylland.

Tabel 2. DUT-reguleringernes fordeling på sektorer 2014

Mio. kr.	Sundhed					Regional Udvikling
	Somatik mv.	Praksis/ medicin	Psykiatri	Til senere fordeling	I alt	
DUT	-5,525	-75,331	0,064	65,380	-15,412	-0,438
DUT-sagernes afledte effekt på den kommunale medfinansiering	12,381	0,000	0,000	0,000	12,381	0,000
Total	6,856	-75,331	0,064	65,380	-3,031	-0,438

Nedenfor følger en opstilling af DUT-reguleringer med særlig betydning for Region Midtjyllands budgetrammer for 2014.

- Lov om landsdækkende screening for tyk- og endetarmskræft (Kræftplan III) som medfører, at Region

Midtjyllands bloktilskud mindskes med -12,317 mio. kr. i 2014.

- Lov om ændring af lov om social service og sundhedsloven (samling af høreapparatområdet i sundhedsloven og ændret tilskud til høreapparater) som medfører, at Region Midtjyllands bloktilskud øges med 64,615 mio. kr. i 2014.
- Lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (private sygehuse, klinikker og speciallægepraksissers medfinansiering af patientskadeerstatningsordningen, vederlag og befordringsgodtgørelse til Forbrugerrådets og Danske Patienters repræsentanter i tandlægenævne mv.) som medfører, at Region Midtjyllands bloktilskud mindskes med -15,070 mio. kr. i 2014.
- Lov om ændring af sundhedsloven (ophævelse af pensionisters tilskud til håndkøbslægemidler) som medfører, at Region Midtjyllands bloktilskud mindskes med -15,070 mio. kr. i 2014.
- Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilskud til behandling hos privatpraktiserende tandplejer i praksissektoren og Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilskud til behandling hos tandlæge i praksissektoren. Bekendtgørelserne medfører, at Region Midtjyllands bloktilskud mindskes med -38,765 mio. kr. i 2014.
- Målretning af tilskuddet til kontrolundersøgelser i tandplejen som medfører, at Region Midtjyllands bloktilskud mindskes med -25,423 mio. kr. i 2014.

De enkelte elementer i DUT-reguleringerne i 2014 er yderligere specificeret i "Notat vedrørende reguleringer af budgetrammer 2014 som følge af DUT". Reguleringerne er indarbejdet i det budgetforslag for 2014, som er fremlagt i et andet dagsordenspunkt.

Midtvejsreguleringer i Region Midtjyllands budgetrammer for 2013 som følge af DUT

Midtvejsreguleringen af bloktilskuddet for 2013 foretages som følge af DUT, hvor regionerne i 2013 kompenseres for de opgaveændringer i 2013, der er påført regionerne, efter aktstykket for 2012 blev tiltrådt.

Tabel 3. Midtvejsregulering af bloktilskud til regionerne 2013 som følge af opgaveændringer

Mio. kr.	Sundhed		Regional Udvikling	
	Landsplan	Region Midtjylland	Landsplan	Region Midtjylland
<i>DUT</i>	236,3	50,4	-2,2	-0,4

Det skal bemærkes, at ud af Region Midtjyllands samlede DUT-reguleringer indenfor sundhed på 50,4 mio. kr. vedrører 17,0 mio. kr. afskaffelsen af bløderudligningsordningen. Da der er tale om et kompensationsbeløb, som svarer til det beløb, som staten brugte til finansiering af bløderudligningstilskud til regionerne i 2013, vil det ikke blive fordelt. Det samlede beløb som fordeles i forhold til DUT-reguleringerne indenfor sundhed udgør således 33,4 mio. kr.

Midtvejsreguleringerne i 2013, i medfør af ovenstående samt de afledte effekter på den kommunale medfinansiering, er i nedenstående tabel 4 fordelt på sektorer i Region Midtjylland.

Tabel 4. Fordeling af midtvejsreguleringerne 2013 på sektorer

Mio. kr.	Sundhed					Regional Udvikling
	Somatik	Praksis/ medicin	Psykiatri	Til senere fordeling	I alt	
Lov- og cirkulæreprogram	8,332	-39,983	0,055	65,008	33,411	-0,436
DUT-sagernes afledte effekt på den kommunale medfinansiering	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Total	8,332	-39,983	0,055	65,008	33,411	-0,436

Det skal bemærkes, at der for sager under lov- og cirkulæreprogrammet på bloktilskudsaktstykket ikke er afledt

effekt på den kommunale medfinansiering i 2013.

Der er tale om en række positive og negative reguleringer som følge af opgaveændringer. Nedenfor følger en opstilling af DUT-reguleringer med særlig betydning for Region Midtjyllands budgetrammer for 2013.

- Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik (tilskud til tandpleje og hjælp til udsættelsestruede lejere) som medfører, at Region Midtjyllands bloktilskud øges med 5,014 mio. kr. i 2013.
- Lov om ændring af lov om social service og sundhedsloven (samling af høreapparatområdet i sundhedsloven og ændret tilskud til høreapparater) som medfører, at Region Midtjyllands bloktilskud øges med 64,008 mio. kr. i 2013.
- Lov om ændring af lov om lægemidler, lov om apoteksvirksomhed, sundhedsloven og lov om regionernes finansiering (forhindring af forfalskede lægemidler i den lovlige forsyningskæde mv.) – beløbet vedrører nedlæggelse af bløderudligningsordningen, som medfører, at Region Midtjyllands bloktilskud øges med 17,005 mio. kr. i 2013.
- Lov om ændring af sundhedsloven (ophævelse af pensionisters tilskud til håndkøbslægemidler) som medfører, at Region Midtjyllands bloktilskud mindskes med -7,468 mio. kr. i 2013.
- Fælles udmøntningsplan for den nationale handlingsplan for den ældre medicinske patient som medfører, at Region Midtjyllands bloktilskud øges med 6,337 mio. kr. i 2013.
- Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilskud til behandling hos privatpraktiserende tandplejer i praksissektoren og Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilskud til behandling hos tandlæge i praksissektoren. Bekendtgørelserne medfører, at Region Midtjyllands bloktilskud mindskes med -38,405 mio. kr. i 2013.

De enkelte elementer i midtvejsreguleringen af DUT i 2013 er yderligere specificeret i "Notat vedrørende midtvejsregulering af budgetrammer 2013 som følge af DUT". De enkelte elementer vil blive indarbejdet i budgettet for 2013 i forbindelse med 2. kvartalsrapport for 2013.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 37: Ændring af regionens bevillings- og kompetenceregler

1-21-78-1-13

Bilag

Bevillings og kompetenceregler - Budget 2014

Ændring af regionens bevillings- og kompetenceregler

Resume

I forbindelse med Budget 2014 foreslås bevillings- og kompetencereglerne redigeret.

Særligt er der tale om en præcisering af bevillings- og kompetencereglerne vedrørende anlægsbevillinger med en samlet anlægsudgift på mindre end 10 mio. kr., som medfører, at de af regionsrådet afsatte rammebevillinger vedrørende bygningsvedligeholdelse kan udmøntes af den enkelte bevillingshaver.

I tillæg hertil kommer en række mindre redaktionelle ændringer med henblik på at gøre bevillings- og kompetencereglerne mere tidssvarende og læsevenlige.

Direktionen indstiller,

at ændringerne i bilag om bevillings- og kompetencereglerne godkendes.

Sagsfremstilling

Bevillings- og kompetencereglerne foreslås redigeret. Bevillings- og kompetencereglerne danner grundlag for Budget 2014 og fremover.

I vedhæftede forslag til bevillings- og kompetenceregler fremgår administrationens forslag til ændringer. I bilaget er nye formuleringer anført med grøn markering, mens slettede formuleringer er markeret med rød og gennemstreget tekst.

I forhold til anlægsbevillinger skal det særligt bemærkes, at der foreslås følgende præcisering af kompetencereglerne: ” Indenfor anlægsarbejder, som indebærer en samlet anlægsudgift på mindre end 10 mio. kr., har den enkelte bevillingshaver bemyndigelse til at fastsætte den nærmere fordeling af de af regionsrådet afsatte rammebevillinger”.

Formålet med rammebevillingerne er at sikre, at bygningerne vedligeholdes og genoprettes samt at der igangsættes miljø- og energiprojekter.

Præciseringen begrundes med, at hovedparten af anlægsprojekterne indenfor rammebevillingerne typisk er mindre vedligeholdelsesprojekter på under 1 mio. kr., hvilket gør, at det er mest hensigtsmæssigt, at områdeledelserne fremadrettet bemyndiges til at fastsætte den nærmere fordeling af rammebevillingerne til bygningsvedligeholdelse.

I forbindelse med Budget 2013 afgav regionsrådet følgende rammebevillinger:

- Psykiatri: Rammebevilling til bygningsvedligeholdelse på 26,0 mio. kr.
- Social: Rammebevilling til bygningsvedligeholdelse på 20,1 mio. kr.
- Social: Rammebevilling til udvikling på 69,1 mio. kr.

I Budget 2014 forventes regionsrådet at afgive følgende rammebevillinger:

- Psykiatri: Rammebevilling til bygningsvedligeholdelse på 10,1 mio. kr.
- Social: Rammebevilling til bygningsvedligeholdelse på 12,4 mio. kr.

- Social: Rammebevilling til udvikling på 27,1 mio. kr.

Det skal samtidig pointeres, at regionsrådet jf. bevillings- og kompetencereglerne fortsat vil blive forelagt anlægsprojekter med en totaludgift på 10 mio. kr. og derover.

Herudover er der i bilaget en række mindre redaktionelle ændringer i formuleringerne i bevillings- og kompetencereglerne med henblik på at gøre bevillings- og kompetencereglerne mere tidssvarende og læsevenlige.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 38: Regionsrådets redegørelse vedrørende aktivitetsafhængige tilskud for 2012

1-11-72-1-09

Bilag

Regionsrådet redegørelse vedrørende aktivitetsafhængige tilskud for 2012

Revisionsberetning nr. 25 af 6. august 2013

Regionsrådets redegørelse vedrørende aktivitetsafhængige tilskud for 2012

Resume

Regionsrådet skal senest den 1. september 2013 afgive en redegørelse til kommunalbestyrelserne og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse vedrørende indberettet aktivitet for 2012.

Direktionen indstiller,

at redegørelsen vedrørende aktivitetsbestemt finansiering for 2012 godkendes,

at revisionsberetning nr. 26 tages til efterretning, og

at revisionsberetning nr. 26 fremsendes til tilsynsmyndigheden sammen med en kopi af sagens behandling i regionsrådet.

Sagsfremstilling

Regionen modtager tilskud fra kommunerne for den aktivitet, borgerne modtager. Det betyder, at der er aktivitetsafhængige indtægter fra ydelser leveret i somatikken, psykiatrien og i primær sundhed. Region Midtjylland modtager ligeledes statsligt tilskud baseret på regionens meraktivitet. Regionen har i 2011 modtaget aktivitetsafhængige tilskud på 4.531,6 mio. kr. Dette tilskud indeholder både et aktivitetsafhængigt tilskud fra statens aktivitetspulje på 569,8 mio. kr. og et aktivitetsafhængigt tilskud vedrørende kommunal medfinansiering på 3.961,8 mio. kr.

Regionsrådets redegørelse vedrørende aktivitetsbestemte tilskud for 2012 vedlægges.

Redegørelsen beskriver de kontrolforanstaltninger, der er med til at kvalitetssikre indberetning af og kontrol af aktiviteten.

Internt i Region Midtjylland gennemføres en række kontroller, for eksempel:

- Afstemninger af om den indberettede aktivitet til de Patientadministrative systemer (PAS) kan genfindes i den faktisk registrerede aktivitet hos Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. For den kommunale medfinansiering gælder, at den aktivitet, der registreres i hospitalernes Patientadministrative systemer, indberettes til Landspatientregisteret (LPR), hvorefter Statens Serum Institut har ansvaret for videre bearbejdning af data samt opgørelse og fakturering til kommunerne.
- Løbende opgørelse af den udenregionale aktivitet i forbindelse med økonomirapporteringen. For patienter behandlet på privathospitaler udføres en fuldstændig kontrol af, at der er indberettet aktivitet til Landspatientregisteret (LPR), inden der udbetales til privathospitalet.

Redegørelsens konklusion er, at det på baggrund af de gennemførte kontroller vurderes, at der ikke er manglende indberetning af aktivitet af væsentlig økonomisk betydning.

Redegørelsen skal revideres og påtegnes af regionens revisor, denne revidering er vedlagt sagen.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 39: Status på forsøgsordning med gebyr ved udeblivelser fra aftaler med hospitaler

1-30-78-2-12

Bilag

Følgrebrev - MTV af gebyr ved udeblivelse

Rammer - MTV af gebyr ved udeblivelse

Projektbeskrivelse - MTV af gebyr ved udeblivelse

Budget - MTV af gebyr ved udeblivelse

Tidsplan - MTV af gebyr ved udeblivelse

Status på forsøgsordning med gebyr ved udeblivelser fra aftaler med hospitaler

Resume

På regionsrådsmøde den 20. juni 2012 blev det besluttet, at administrationen skulle arbejde videre med en projektbeskrivelse, da Region Midtjylland stillede sig til rådighed for forsøgsvis at opkræve gebyr ved udeblivelser fra aftaler med hospitaler. Forsøgsordningen er endnu ikke gået i gang.

Finansieringen af forsøgsordningen med gebyr ved udeblivelser er endnu ikke endelig afklaret. Forhandlingerne mellem Danske Regioner og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har taget længere tid end forventet.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På regionsrådsmødet den 20. juni 2012 blev det besluttet, at administrationen skulle arbejde videre med en projektbeskrivelse, da Region Midtjylland stillede sig til rådighed for forsøgsvis at opkræve gebyr ved udeblivelser fra aftaler med hospitaler. Forsøgsordningen er endnu ikke gået i gang.

I juli 2012 sendte Region Syddanmark og Region Midtjylland i fællesskab følgende foreløbige udkast til Danske Regioner til videreformidling til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse.

- Notat med rammer for forsøgsordningen
- Overordnet projektbeskrivelse
- Tidsplan
- Budget.

Siden har der været en dialog mellem Danske Regioner og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Sidstnævnte har sat spørgsmålstegn ved det anslåede budget på ca. 4,5 mio. kr., mens Danske Regioner – på vegne af Region Syddanmark og Region Midtjylland – har argumenteret for vigtigheden af, at forsøgsordningen har et solidt videnskabeligt fundament.

I februar 2013 sendte Region Syddanmark og Region Midtjylland i fællesskab en revideret udgave af de fire dokumenter samt et følgebrev, som beskrev processen for at revurdere projektet og dets budget. De fem dokumenter er bilag til sagen. Følgebrevet understregede endnu engang, at der er brug for at fastholde den forskningsmæssige kvalitet i forsøgsordningen. Projektgruppen vurderer stadig, at en MTV-rapport udgør det bedste grundlag for et solidt videnskabeligt studie i denne sammenhæng.

En forsøgsordning med gebyr ved udeblivelser fra aftaler med hospitaler vil kræve en gennemgang og optimering af de pågældende hospitalsafdelingers information om behandlingstidspunkter i form af påmindelser til patienterne, patienternes mulighed for selvbooking og patienternes adgang til at melde afbud.

For at reducere forsøgsordningens budget foreslog projektgruppen at reducere antallet af deltagende afdelinger fra fire til to, således at der deltager en afdeling fra hver region i det reviderede projekt. Det drejer sig om Rygcentret i Region Syddanmark og Ortopædkirurgisk afdeling på Regionshospitalet Viborg. Valget af afdeling i Region Midtjylland er truffet på baggrund af størrelse af patientflow. Derudover er budgettet gennemgået og tilpasset endnu engang, og en større del indgår som egenfinansiering. Det anslåede budget er nu på ca. 3,5 mio. kr.

Region Syddanmark og Region Midtjylland afventer på nuværende tidspunkt stadig en tilbagemelding fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Udfordringen ligger i størrelsen af budgettet til forsøgsordningen.

Indtil videre er der 1,5 mio. kr. til finansieringen af forsøgsordningen. Pengene er fordelt med 0,5 mio. kr. fra henholdsvis Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Danske Regioner og Region Midtjylland.

Danske Regioner har imidlertid bedt Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning (KORA) om at lave et litteraturstudie i forhold til internationale erfaringer med gebyrer. KORA skal afrapportere ultimo august.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt, idet det noteres, at Region Midtjylland har accepteret en lavere økonomisk ramme for forsøgsordningen.

Ulla Diderichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 40: Møde med folketingsmedlemmer valgt i Region Midtjylland *

1-00-30-09

Møde med folketingsmedlemmer valgt i Region Midtjylland *

Resume

Forberedelse af dagsorden til møde den 26. august 2013 med folketingsmedlemmer valgt i Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

at forretningsudvalget drøfter emner til dagsordenen til mødet den 26. august 2013 med folketingsmedlemmer valgt i Region Midtjylland.

Sagsfremstilling

Forretningsudvalget er i 2013 vært ved to møder med de medlemmer af Folketinget, der er valgt i Region Midtjylland. Kommunekontaktrådets formandskab er også inviteret til at deltage i møderne.

Det første møde i 2013 blev holdt den 28. januar 2013. Det andet møde afholdes den 26. august 2013 kl. 10.00-12.00 i regionsrådssalen.

Dagsordenen til mødet den 26. august 2013 er under udarbejdelse, og forretningsudvalget kan derfor foreslå emner, der kan være relevante at drøfte på mødet.

Folketingsmedlemmerne er også blevet opfordret til at sende forslag til emner.

Beslutning

Forretningsudvalget drøftede emner til dagsordenen til mødet den 26. august 2013 med folketingsmedlemmer valgt i Region Midtjylland.

Ulla Diderichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 41: Henvendelse fra regionsrådsmedlem Anders Kühnau om gastrokopiesagen

0-9-1-13

Bilag

Supplerende oplysninger vedrørende endoskopi

Henvendelse fra regionsrådsmedlem Anders Kühnau om gastroskopisagen

Resume

Regionsrådsmedlem Anders Kühnau har bedt om en opfølgning på drøftelserne om ventetid på gastroskopi på møde i forretningsudvalget den 18. juni 2013.

Direktionen indstiller,

at henvendelsen drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådsmedlem Anders Kühnau har bedt om en opfølgning på drøftelserne om ventetid på gastroskopi i Hospitalsenheden Vest, som var på dagsordenen til mødet i forretningsudvalget den 18. juni 2013.

Der vedlægges notat med en beskrivelse af henvisningsforholdene for de 12 patienter, som er blevet udredt og diagnosticeret hos praktiserende speciallæge Erik Skovbo.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 42: Henvendelse fra regionsrådsmedlemmerne Bente Nielsen og Jacob Isøe Klærke vedrørende egenbetaling af mad og anvendelse af eget tøj

1-00-1-12

Bilag

Stifttidende vedrørende egenbetaling af mad

Redegørelse om egenbetaling for mad mv. på hospitalerne

Svar fra hjertecentret ang. egenbetaling for mad mv.

Henvendelse fra regionsrådsmedlemmerne Bente Nielsen og Jacob Isøe Klærke vedrørende egenbetaling af mad og anvendelse af eget tøj

Resume

Bente Nielsen og Jacob Isøe Klærke har bedt om en drøftelse af egenbetaling af mad og anvendelse af eget tøj i forbindelse med indlæggelse af børn og ved fødsler.

Direktionen indstiller,

at henvendelsen drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådsmedlemmerne Bente Nielsen og Jacob Isøe Klærke har i mail af 25. juli 2013 bedt om en drøftelse af forældres egenbetaling af mad samt anvendelse af eget tøj under indlæggelse.

Bente Nielsen og Jacob Isøe Klærke skriver i henvendelsen:

"Jacob og jeg vil bede om, at sagen om betaling af mad og brug af eget tøj sættes på dagsordenen til det førstkommende hospitalsudvalgsmøde.

Begge sager har været omtalt i pressen, og der kan sagtens være gode overvejelser bag de beslutninger, hospitalet har taget. Men det fremstår også som en ændring, der med fordel kunne have været drøftet.

Den drøftelse vil vi gerne have i udvalget for at skabe større klarhed om, hvor grænsen skal gå og om hvilke hensyn, der skal tages.

Det kan være en god ting at bruge sit eget tøj, man bliver måske mindre patient, men der bør være mulighed for at skifte til hospitalstøj.

Og med hensyn til forældres betaling for mad, så må det ikke betyde at forældre og det syge barn ikke kan spise sammen, eller at forældrene skal på udflugt på hospitalet for at hente mad.

Til drøftelsen på mødet vil vi bede om at der laves en redegørelse fra Aarhus Universitetshospital og en oversigt over forholdene på de andre hospitaler."

På sit møde den 5. august 2013 drøftede det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet sagen. Udvalget anbefalede overfor forretningsudvalget, at hospitalernes praksis på området, kompetencereglerne og økonomien, undersøges med henblik på en politisk drøftelse af egenbetalingsregler og lignende i regionen.

Et flertal i udvalget bestående af Socialdemokratiet, SF og Dansk Folkeparti anbefalede overfor forretningsudvalget at det besluttes, at de berørte afdelinger afventer eller suspenderer indførelsen af egenbetaling for mad for 1. ledsager indtil den politiske afklaring foreligger.

Beslutning

Sagen blev udsat til beslutning på næste møde med henblik på at kunne lave en samlet stillingtagen på de berørte områder for hele regionen.

Ulla Diderichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 43: Etablering af drifts- og infrastrukturselskab for letbanen

1-30-75-1-13

Bilag

Brev til Jacob Bundsgaard og Bent Hansen

603e6439-0c2e-42b4-95c8-fd9d3d8467ba

Notat af 12-7-2013 om organisering og status for forberedelse af drift af letbanen

Interessentskabskontrakt (udkast af 5-7-2013)

Principper for etablering af Drifts- og Infrastrukturselskabet (udkast)

Etablering af drifts- og infrastrukturselskab for letbanen

Resume

Region Midtjylland og Aarhus Kommune skal etablere et drifts- og infrastrukturselskab for letbanen, herefter kaldet Aarhus Letbane (driftsselskabet), der skal stå for drift af letbanen, når denne er færdiganlagt.

Det foreslås at etablere en lille organisation, der har kontrakt med Midtjyske Jernbaner om at varetage infrastrukturforvaltning og -vedligeholdelse samt herudover at lade Midttrafik varetage opgaver i tilknytning til letbanedriften. Selve togdriften udliciteres til en operatør.

Letbanedriften forventes at kunne finansieres af parternes nuværende tilskud til bus- og togtrafik i området, og der lægges op til at indskyde nettotilskuddet fra nuværende bus- og togdrift. Der lægges op til at eventuelle afvigelser deles mellem parterne i forholdet 50/50.

Direktionen indstiller,

at Aarhus Letbane (driftsselskabet) etableres som et interessentselskab mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland pr. 31. august 2013 eller snarest derefter,

at styregruppen fungerer som bestyrelse for Aarhus Letbane (driftsselskabet) frem til 31. december 2013,

at forslag om byrdefordeling mellem parterne godkendes som beskrevet, og

at orientering om status for forberedelse af letbanens drift, herunder arbejdet med etablering af infrastrukturforvaltning og -vedligeholdelse tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til lov om Aarhus Letbane skal Aarhus Letbane I/S (anlægsselskabet), når letbanen er bygget, overdrage anlægget til et drifts- og infrastrukturselskab, Aarhus Letbane (driftsselskabet) som Aarhus Kommune og Region Midtjylland skal etablere, og som efterfølgende skal have ansvaret for drift af letbanen. Midttrafik kan jævnfør loven varetage opgaver vedrørende letbanedriften.

Der er nedsat en styregruppe med overordnede embedsmænd fra Aarhus Kommune, Region Midtjylland og med deltagelse af Midttrafik til at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for etablering af Aarhus Letbane (driftsselskabet).

Selv om der endnu er flere år til, at letbanen er anlagt, er det af flere årsager væsentligt at få etableret Aarhus Letbane (driftsselskabet).

- Aarhus Letbane (driftsselskabet) skal stå for at tilrettelægge den kommende drift af letbanen frem mod overdragelse af det færdige letbaneanlæg fra Aarhus Letbane, (anlægsselskabet).
- Aarhus Letbane (driftsselskabet) skal varetage de kommende ejere, Aarhus Kommune og Region Midtjyllands interesser i forhold til de dispositioner, som Aarhus Letbane, (anlægsselskabet), i overensstemmelse med loven, varetager for Aarhus Letbane (driftsselskabet).
- Herunder skal Aarhus Letbane (driftsselskabet) bl.a. finansiere letbanetog, værksted og depot samt yderligere elektrificering mv.

Transportministeren har med brev af 24. juni 2013 opfordret parterne til, at Aarhus Letbane (driftsselskabet) etableres inden udgangen af august 2013. (Brev vedlagt).

Organisering

Loven forudsætter, at Aarhus Letbane (driftsselskabet) etableres som et interessentselskab mellem Region Midtjylland og Aarhus Kommune. Der foreslås en lille bestyrelse med tre medlemmer, heraf en udpeget af Aarhus Kommune, en udpeget af Region Midtjylland og en udpeget af parterne i fællesskab. Det er muligt at udpege suppleanter til bestyrelsen. Bestyrelsesmedlemmer vælges for en fire-årig periode, og formandsposten varetages på skift for en to-årig periode af Aarhus Kommune og Region Midtjylland.

Af praktiske og tidsmæssige årsager foreslår styregruppen, at medlemmer af styregruppen fungerer som midlertidig bestyrelse indtil 31. december 2013, således at udpegning af medlemmer til bestyrelsen kan ske i forbindelse med konstitueringen efter kommunal- og regionsrådsvalget i november 2013. Der vedlægges udkast til interessentskabsaftale.

Hovedopgaver til forberedelse af letbanedriften

Styregruppen har arbejdet ud fra et kommissorium, hvori der er listet en række opgaver, som skal varetages af Aarhus Kommune og Region Midtjylland og med inddragelse af Midttrafik som forberedelse af letbanedriften. Det drejer sig om:

- Etablering af Aarhus Letbane (driftsselskabet) herunder organisering og interessentskabsaftale.
- Model for finansiering af drift.
- Finansiering udgiften til indkøb af letbanetog, værksted og depot.
- Finansiering af yderligere elektrificering.
- Dialog med Aarhus Letbane I/S (anlægsselskabet) vedrørende indkøb af transportsystemet.
- Gennemførelse af operatørbud.
- Organisering af vedligehold og infrastrukturforvaltning af Aarhus Letbane.
- Overførelse af Odderbanens Infrastruktur til Aarhus Letbane (driftsselskabet).
- Aftale med Banedanmark om infrastrukturforvaltning og vedligehold af Grenaabanen.
- Aftaler vedrørende perronudstyr m.v. på letbanen.
- Plan for busomlægning i forbindelse med indfasning af letbanen.
- Kommunikation og markedsføring ved idriftsættelse af letbanen.

De enkelte opgaver og status for fremdriften er nærmere beskrevet i vedlagte notat om overordnet organisering af driften af Aarhus Letbane og status for forberedelse af drift af Letbanen.

Organisering af vedligehold og infrastrukturforvaltning af Aarhus Letbane

I forbindelse med idriftsættelsen skal der ske en overdragelse af Odderbanen fra Midtjyske Jernbaner til Aarhus Letbane (driftsselskabet). Midtjyske Jernbaner skal herefter opretholde togdriften på Lemvigbanen samt infrastrukturforvaltning og – vedligeholdelse på Lemvigbanen.

En af opgaverne for Aarhus Letbane (driftsselskabet) er at etablere infrastrukturforvaltning og -vedligehold for Aarhus Letbane. Med hensyn til Grenaabanen fremgår det af loven med bemærkninger, at Aarhus Letbane (driftsselskabet) skal varetage infrastrukturforvaltningen, mens staten, som ejer, fortsat skal stå for vedligeholdelse og reinvesteringer.

For Region Midtjylland er det væsentligt, at der ikke oprettes to parallelle organisationer til infrastrukturforvaltning og -vedligehold på henholdsvis Aarhus Letbane og Lemvigbanen. Fra Aarhus Kommunes side er der udtrykt forståelse herfor.

Styregruppen foreslår en model, hvor Aarhus Letbane (driftsselskabet) bliver et ejselskab, der har kontrakt med Midtjyske Jernbaner om varetagelse af infrastrukturforvaltning og -vedligeholdelse af letbanen og med en operatør om varetagelse af trafikdriften. Herudover er det planen i videst muligt omfang at lade Midttrafik varetage opgaver i tilknytning til letbanedriften, således at Aarhus Letbane (driftsselskabet) ikke behøver at opbygge en stor administration.

Transportministeriet har på forespørgsel svaret, at det er ministeriets vurdering, at modellen er i overensstemmelse med Lov om Aarhus Letbane. Modellen rummer flere fordele, bl.a. vil Aarhus Letbane (driftsselskabet) kunne drage nytte af eksisterende kompetence i Midtjyske Jernbaner, samt af at der ikke skal opbygges en ny drifts- og sikkerhedsorganisation frem til driftsstart, som herefter skal være funktionsdygtig fra første dag. Desuden vil forberedelse af overdragelse af Odderbanen til Aarhus Letbane (driftsselskabet) kunne påbegyndes umiddelbart.

Det er styregruppens vurdering, at modellen vil betyde organisatoriske ændringer i Midtjyske Jernbaner, bl.a. vil hovedaktiviteterne fremadrettet skulle foregå i Aarhusområdet, og derfor vil det være mest hensigtsmæssigt, at Midtjyske Jernbaners hovedafdeling og infrastrukturforvaltningsorganisation får base i Aarhusområdet. Til varetagelse af driften på Lemvigbanen foreslår styregruppen, at der oprettes en driftsafdeling i Lemvig. Desuden vil Midtjyske Jernbaner skulle oprustes med nye kompetencer, bl.a. vedrørende elektrificering.

Det er Midttrafik, der som ejer beslutter, hvilke ændringer der skal ske i Midtjyske Jernbaner.

Omkostninger til drift, herunder indkøb af tog, værksted og depot

Konstruktionen, hvor staten deltager i anlæg af letbanen, men ikke i den efterfølgende drift, medfører krav om fortløbende dialog med Aarhus Letbane (anlægsselskabet) med hensyn til, hvilke opgaver der skal varetages og finansieres af Aarhus Letbane (anlægsselskabet), og hvilke opgaver der i anlægsperioden skal varetages af Aarhus Letbane (anlægsselskabet) men finansieres af Aarhus Letbane (driftsselskabet).

Hovedprincippet, som fremgår af loven og lovbemærkningerne, er, at anlæg og aktiviteter, der kan henføres til den efterfølgende drift, skal finansieres af Aarhus Letbane (driftsselskabet). Disse udgør:

- Forrentning og afskrivning af togmateriel, som indkøbes i forbindelse med udbud af transportpakken.
- Togdrift, det vil sige betaling til operatør for at køre letbanetogene.
- Togvedligeholdelse - er i første seks-års periode togleverandørens ansvar.
- Værksted og depot.
- Infrastrukturforvaltning- og vedligeholdelse, varetages af Midtjyske Jernbaner.

Byrde- og finansieringsmodel for driften af letbanen

Det er en grundlæggende forventning, at driften af letbanen vil kunne varetages for det nettotilskud, som parterne, Region Midtjylland og Aarhus Kommune, anvender til kollektiv trafikdrift i de områder, letbanen betjener, herunder i kommende byudviklingsområder.

Herudover er det forventningen, at letbanen vil bidrage til en samlet stigning af benyttelsen af den kollektive bus- og togtrafik i Østjylland.

Med udgangspunkt i foreløbige beregninger lægger styregruppen op til en fælles finansieringsmodel, hvor parterne indskyder nettotilskuddet fra nuværende bus- og togdrift. Hertil kommer passagerindtægterne.

For Region Midtjylland er der tale om nettotilskud til driften af Odderbanen samt nettotilskud fra regionale busruter, der kan reduceres eller eventuelt helt nedlægges. Herudover indskydes det tilskud, Region Midtjylland modtager fra staten for at drive Grenaabanen. I alt 73,6 mio. kr. (2013 pl.). For Aarhus Kommunes vedkommende er der

tilsvarende tale om reduktioner i bybusdriften, i alt 43,2 mio. kr. Se tabel 1.

Tabel 1. Økonomi			
i 1.000 kr. pl. 2013	Udgift til operatør	Passager indtægter	Netto bestiller bidrag
<i>Aarhus Kommune</i>			
Bybusser	82.600	39.300	43.200
Aarhus Kommune i alt	82.600	39.300	43.200
<i>Region Midtjylland</i>			
Trafikdrift Odderbanen	33.100	12.800	20.300
Odderbanen vedligehold af spor	5.500	-	5.500
Regionalbusser	5.700	4.200	1.400
<i>Region Midtjylland i alt før overtagelse af Grenaabanen</i>	<i>44.300</i>	<i>17.100</i>	<i>27.200</i>
Trafikdrift Grenaabanen	69.800	23.500	46.300
Region Midtjylland i alt	114.100	40.500	73.600
Total	196.700	79.900	116.800

Da omkostninger til drift af letbanen først vil være kendt efter afholdelse af udbud af indkøb af togmateriel, anlæg af depot mv. samt af togdriften (operatørudbud), må der tages højde for eventuelle afvigelser.

Styregruppen lægger derfor op til en aftale om byrdefordeling, hvor eventuelle afvigelser deles i forholdet 50/50 mellem parterne. Der tages udgangspunkt i en samlet trafikplan for letbane- og busdriften, som Midttrafik udarbejder med inddragelse af Aarhus Kommune og Region Midtjylland. Herudover indgår en hensigtserklæring – en musketéraftale - om, at aftalen revideres, når letbanen har været i drift i et par år, når der er robust datagrundlag for indtægter mv.

Modellen for byrdefordeling er nærmere beskrevet i vedlagte Notat om Principper for etablering af Drifts- og Infrastrukturselskabet samt idriftsættelse af Aarhus Letbane.

Finansiering af yderligere elektrificering

Det er i loven angivet, at tilkøb skal finansieres af den eller de parter, der ønsker tilkøbet. Elektrificering af yderligere strækninger udover den nyanlagte strækning Aarhus H - Skejby - Lystrup er i loven defineret som tilkøb.

I den projektbeskrivelse, der lå til grund for VVM-redegørelsen, var forudsat anvendelse af diesel-el-hybridtog, der kunne køre på diesel på Grenaa- og Odderbanen og skifte til eldrift på strækningen Aarhus H – Lystrup. Imidlertid ønsker de lokale parter elektrificering af en større del af anlægget. Ved elektrisk drift kan der anvendes standardmateriel, der produceres af mange forskellige togproducenter, der indbyrdes konkurrerer om at udvikle driftssikre og miljøvenlige tog til konkurrencedygtige priser. Diesel-el-hybridtog er derimod et nicheprodukt, der kun findes i drift få steder i verden.

Foreløbige anlægs- og driftsberegninger har vist, at det vil være driftsmæssigt fordelagtigt at elektrificere strækningen Odder – Hornslet. Derimod vil lavere driftsomkostninger ikke kunne forrente den fulde anlægsinvestering ved elektrificering af Grenaabanen på strækningen Hornslet – Grenaa.

Med trafikaftalen af 12. juni 2012 bevilgede forligsparterne op til 100 mio. kr. til finansiering af merudgifter ved elektrificering af Grenaabanen, som ikke vil kunne dækkes af sparede driftsomkostninger. Hermed er forligskredsen enige om at elektrificere hele letbanen.

Administrationen er i dialog med Transportministeriet om udmøntning af tilskuddet til elektrificering af Grenaabanen.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.